

# CONSILIEREA COMPORTAMENTALĂ

- XIII -

## Jocul de rol

Jocul de rol este o tehnică de consiliere care nu se limitează la nicio teorie. Mulți specialiști în consiliere îl folosesc în mod curent. Repetiția comportamentală sau jocul de rol are loc atunci când un beneficiar practică un nou comportament în sesiunea de consiliere și apoi încearcă acel comportament în alte contexte. Consilierul și copilul adoptă o situație, consilierul folosește îndemnul pentru a ajuta la rafinarea comportamentului, iar copilul repetă un comportament nou învățat sau mai adecvat. Consilierii comportamentali constată adesea că jocul de rol facilitează progresul beneficiarilor lor în programele de autogestionare; de exemplu, poate ajuta copiii să-și vadă comportamentele așa cum le văd alții și să obțină feedback despre aceste comportamente. De asemenea, jocul de rol poate oferi practică pentru luarea deciziilor și explorarea consecințelor. Jocul de rol negativ sau repetiția poate fi de ajutor în identificarea a ceea ce nu trebuie făcut. Jocurile de rol pentru comportamente negative și consecințele acestora pot ajuta copiii să evalueze în mod obiectiv ceea ce se întâmplă și consecințele comportamentului lor. Jocul de rol poate ajuta copiii să învețe despre cauză și efect și să experimenteze consecințele comportamentului lor într-un cadru relativ sigur. Jocul de rol este util copiilor care lucrează pentru a-și dezvolta un sentiment de empatie și încep să-și modifice viziunile egocentrice asupra lumii.

### Jocul de rol utilizat pentru a defini o problemă

Copiii au adesea probleme în a descrie exact ceea ce s-a întâmplat într-o anumită situație, în special referitor la cele care implică probleme interpersonale cu părinții, profesorii sau colegii. Mai mult, este posibil ca

aceștia să nu poată vedea clar cum anumite comportamente au evocat un răspuns sau o consecință nedorită. Cu toate acestea, ei pot fi capabili să pună o scenă despre situația problematică pentru a arăta consilierului perspectiva copilului.

### **Schimbarea de rol**

Când apar conflicte între copii, adulții îl întreabă frecvent pe un copil: „Cum te-ai simți dacă te-ar lovi așa (ți-ar spune asta, te-a îmbrânci și așa mai departe)?” Scopul acestor avertismente este acela de a-l face pe copil să empatizeze cu celălalt. Cu toate acestea, mulți teoreticieni cognitivi, în special Piaget, subliniază că în cazul copiilor mici până în etapa preoperațională (2-7 ani), acestora le lipsește dezvoltarea cognitivă pentru a se putea pune în locul altei persoane. Deoarece copiii înțeleg mai bine ceea ce văd, aud sau experimentează în mod direct, interpretarea pozițiilor altor copii ar putea promova o înțelegere mai bună decât un îndemn verbal.

### **Jocul de rol folosit ca repetiție a comportamentului**

Pentru a perfecționa un discurs și a asigura o prezentare fără probleme, majoritatea adulților îl repetă înainte de a-l prezenta audienței. De asemenea, copiii se pot simți mai confortabil în a încerca un nou comportament dacă îl pot practica înainte de a se confrunta cu adevărat cu lumea reală. Copilul Andrei este timid și nu are prieteni. În efortul de a-l ajuta pe Andrei să-și facă prieteni, consilierul poate dori să-l ajute să decidă exact cum să abordeze un alt copil și ce să-i spună copilului după afirmația de deschidere „Salut!”. Pentru a construi încrederea, consilierul ar putea mai întâi să joace rolul unui alt copil și să-i permită lui Andrei să-și

exerseze noile comportamente într-o atmosferă sigură. Când Andrei se simte în siguranță în jocul de rol cu consilierul, un alt copil poate fi implicat în jocul de rol pentru a-l ajuta pe Andrei să câștige experiențe mai realiste în întâlnirea cu alți copii. Andrei își poate monitoriza abilitățile în creștere de a saluta pe cineva și de a începe să-și autogestioneze alte comportamente pe care și-ar dori să le dezvolte.